

Vývoj a stav trestnej činnosti odsúdených osôb, zaťaženosť súdov Slovenskej republiky vo všeobecnosti, zaťaženosť osobitne okresných, osobitne krajských súdov a osobitne Špecializovaného trestného súdu pri vybavovaní trestných vecí za rok 2012, sa porovnáva podľa najdôležitejších štatistických ukazovateľov. Toto porovnanie sa uskutočňuje vždy za obdobie posledných piatich rokov. Podľa tohto kľúča je prvým rokom porovnávacieho obdobia rok 2008.

Od roku 2006 sa v Štatistickej ročenke v časti I. Trestná agenda zverejňujú štatistické údaje vykazované súdmi rozhodnuté podľa starých kódexov (Tr. zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, Tr. poriadok č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) a štatistické údaje, ktoré súdy vykazujú ako rozhodnuté podľa súčasne platných a účinných trestných kódexov (Tr. zákon č. 300/2005 Z. z. a Tr. poriadok č. 301/2005 Z. z.).

V porovnaní s rokom 2011 okresné súdy Slovenskej republiky vykázali nárast počtu vecí došlých na okresné súdy i nárast počtu osôb v týchto veciach stíhaných.

V roku 2012 na okresné súdy došlo 37 804 vecí, v ktorých bolo stíhaných 43 913 osôb. V porovnaní s rokom 2011 je to o 4 616 (13,91 %) vecí a o 4 235 (10,67 %) osôb viac. Pri porovnaní s rokom 2008 ako prvým rokom hodnoteného obdobia, je to o 5 965 (18,73 %) vecí a o 5 839 (15,34 %) osôb viac.

Okresné súdy Slovenskej republiky v roku 2012 vybavili 38 287 vecí, v ktorých bolo stíhaných 44 851 osôb.

V roku 2012 tak okresné súdy v porovnaní s rokom 2011 **vybavili** o 4 157 (12,18 %) trestných vecí viac, v ktorých bolo o 4 202 (10,34 %) osôb viac. V porovnaní s rokom 2008 tu ide v počte vybavených vecí o nárast o 6 170 (19,21 %) a v počte osôb v nich stíhaných o nárast o 6 303 (16,35 %).

V roku 2012 ostalo na okresných súdoch **nevybavených** 16 785 vecí, v ktorých bolo stíhaných 21 966 osôb. V porovnaní s rokom 2011 je to o 483 (2,80 %) vecí a o 944 (4,12 %) osôb v nich stíhaných menej. Pri porovnaní s prvým rokom hodnoteného obdobia rokom 2008, je tento pokles ešte výraznejší. Vo veciach je to o 2 191 (11,55 %) vecí menej a v osobách o 3 020 (12,09 %) osôb.

V roku 2012 okresné súdy Slovenskej republiky vybavili 1 784 **väzobne** stíhaných osôb (tzv. súdna väzba).

V časovom horizonte do 3 mesiacov od nápadu bolo vybavených 1 370 osôb, v časovom horizonte od 3 do 6 mesiacov od nápadu bolo vybavených 191 osôb, v horizonte od 6 mesiacov do 1 roka od nápadu bolo vybavených 137 osôb, v horizonte od 1 roka do 2 rokov od nápadu bolo vybavených 78 osôb a v časovom horizonte viac ako 2 roky od nápadu bolo vybavených 8 osôb.

Okresné súdy na vybavenie jednej **väzobne** stíhanej osoby v roku 2012 potrebovali v priemere 110 dní. V porovnaní s rokom 2011 počet dní potrebných na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby sa zvýšil o 4 dni (v roku 2011 - 106 dní). V porovnaní s rokom 2008 počet dní potrebných na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby poklesol o 9 dní (v roku 2008 - 119 dní).

O osobách vo väzbe v prípravnom konaní okresné súdy v roku 2012 rozhodli v prípade 1831 stíhaných osôb. V časovom horizonte do 3 mesiacov od nápadu bolo vybavených 836 osôb, v časovom horizonte od 3 do 6 mesiacov od nápadu bolo vybavených 856 osôb, v horizonte od 6 mesiacov do 1 roka od nápadu bolo vybavených 109 osôb, v horizonte od 1 roka do 2 rokov od nápadu bolo vybavených 29 osôb a v časovom horizonte viac ako 2 roky od nápadu bola vybavená 1 osoba.

Okresné súdy na vybavenie jednej **väzobne** stíhanej osoby v prípravnom konaní v roku 2012 potrebovali v priemere 116 dní. V porovnaní s rokom 2011 počet dní potrebných na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby sa znížil o 5 dni (v roku 2011 - 121 dní). V porovnaní s rokom 2008 počet dní potrebných na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby poklesol o 8 dní (v roku 2008 - 124 dní).

Rýchlosť konania potrebná na vybavenie jednej stíhanej osoby sa v roku 2012 mierne zvýšila oproti roku 2011. V roku 2012 súdy na vybavenie jednej stíhanej osoby potrebovali v priemere 4,35 mesiaca. V porovnaní s rokom 2011 je to zrýchlenie o 0,48 mesiaca (v roku 2011 – 4,83 mesiaca). V porovnaní s rokom 2008 je zrýchlenie výraznejšie o 1,34 mesiaca (v roku 2008 – 5,69 mesiaca).

Najnižšiu rýchlosť konania v roku 2012 mali okresné súdy Nitrianskeho kraja, ktoré na vybavenie jednej stíhanej osoby potrebovali 5,20 mesiaca. Súdy tohto kraja na vybavenie jednej stíhanej osoby potrebovali v roku 2011 5,40 mesiaca. Pri porovnaní s rokom 2008 súdy v roku 2012 vybavili jednu stíhanú osobu rýchlejšie o 0,19 mesiaca (rok 2008 – 5,39 mesiaca).

Aj v roku 2012 najrýchlejšie konajúcimi súdmi boli okresné súdy Banskobystrického kraja, ktoré na vybavenie jednej stíhanej osoby potrebovali v priemere 3,64 mesiaca. Pri porovnaní s rokom 2011 je to zhoršenie o 0,15 mesiaca (rok 2011 – 3,49 mesiaca). Pri porovnaní s rokom 2008 je to zlepšenie o 0,86 mesiaca (v roku 2008 – 4,50 mesiaca).

Okresné súdy Slovenskej republiky z celkového počtu 34 865 odsúdených osôb, v časovom horizonte do 1 mesiaca od nápadu do právoplatnosti rozhodnutia vybavili 13 513 osôb, čo je 38,76 %. V porovnaní s rokom 2011 ide o nárast počtu vybavených osôb o 3 461 a o percentuálny nárast o 34,43 % (v roku 2011 – 33,66 %). V porovnaní s rokom 2008 je to nárast počtu vybavených osôb o 6 540 a tiež percentuálny nárast o 106,62 % (v roku 2008 – 22,95 %).

V časovom horizonte od 1 mesiaca do 3 mesiacov bolo vybavených 12 196 osôb, čo je 34,98 %. V porovnaní s rokom 2011 je to v číselnom vyjadrení nárast o 1 601 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 15,11 % (v roku 2011 – 35,48 %). Pri porovnaní s rokom 2008 je to nárast v číselnom vyjadrení o 1 812 osôb a v percentuálnom vyjadrení nárast o 17,45 % (v roku 2008 – 36,44 %).

V časovom horizonte od 3 mesiacov do 6 mesiacov v roku 2012 vybavili súdy 4 066 osôb, čo je 11,66 %. V porovnaní s rokom 2011 je to v číselnom vyjadrení nárast o 166 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 4,26 % (v roku 2011 – 13,06 %). V porovnaní s rokom 2008 v číselnom vyjadrení je to pokles o 513 osôb a v percentuálnom vyjadrení pokles o 11,20 % (v roku 2008 – 16,07 %).

V horizonte 6 mesiacov až 9 mesiacov v roku 2012 súdy vybavili 1 509 osôb, čo je 4,33 %. V porovnaní s rokom 2011 je to v číselnom vyjadrení pokles o 88 osôb a v percentuálnom vyjadrení pokles o 5,51 % (v roku 2011 – 5,35 %). V porovnaní s rokom 2008 v číselnom vyjadrení je to o 740 osôb menej a v percentuálnom vyjadrení o 32,90 % menej (v roku 2008 – 7,89 %).

V časovom horizonte od 9 mesiacov do 1 roka v roku 2012 súdy vybavili 855 osôb, čo je 2,45 %. V roku 2011 vybavili v číselnom vyjadrení o 120 osôb viac, čo v percentuálnom vyjadrení je pokles o 12,31 % (v roku 2011 – 3,27 %). Pri porovnaní s rokom 2008 je to v číselnom vyjadrení o 379 osôb menej a v percentuálnom vyjadrení o 30,71 % menej (v roku 2008 – 4,33 %).

V časovom horizonte viac ako rok v roku 2012 súdy vybavili 2 726 osôb, čo je 7,82 %. V porovnaní s rokom 2011 v číselnom vyjadrení je to o 14 osôb menej a v percentuálnom vyjadrení o 0,51 % menej (v roku 2011 – 9,18 %). V porovnaní s rokom 2008 je to v číselnom vyjadrení menej o 787 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 22,40 % menej (v roku 2008 – 12,33 %).

Rýchlosť konania na okresných súdoch u právoplatne odsúdených osôb v roku 2012 bola v celoštátnom priemere 4,35 mesiaca.

Ako vo všetkých predchádzajúcich štatistických ročenkách v uplynulých rokoch, aj v roku 2012 **kvalita rozhodovania okresných súdov** bola overená z ukazovateľov, ktoré štatisticky zistili a vykázali krajské súdy.

V roku 2012 na krajské súdy ako na súdy II. stupňa (odvolacie konanie) v rámci odvolacej agendy (To) došlo 3 841 vecí, v ktorých podalo odvolanie 4 573 osôb. Odvolacie súdy vybavili 3 863 vecí, v ktorých bolo 4 640 osôb.

K zamietnutiu odvolania alebo k späťvzatiu došlo u 2 227 osôb, čo je 48,00 %. Rozsudok súdu I. stupňa bol zrušený a vec bola vrátená na nové konanie vo vzťahu k 1 142 osobám, čo je 24,61 %. Odvolací súd zmenil výrok o vine 48 osobám, čo je 1,03 %. Odvolacím súdom bol sprísnený trest 154 osobám, čo je 3,32 % a zmiernený trest bol 444 osobám, čo je 9,57 %. V odvolacom konaní bolo oslobodených 197 osôb, čo je 4,25 % a inak skončených bolo 428 osôb, čo je 9,22 %.

V porovnaní s rokom 2011 odvolacie súdy zaznamenali nárast došlých odvolaní o 69 (1,80 %) a nárast počtu osôb o 81 (1,80 %). Pri porovnaní s rokom 2008 je to nárast podaných odvolaní o 144 (3,90 %) a nárast počtu osôb v nich o 293 (6,85 %).

Kvalita rozhodovania okresných súdov v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 v ukazovateli zamietnuté alebo späťvzaté mierne poklesla. V roku 2011 bolo zamietnutých alebo späťvzatých 2 257 odvolaní (49,60 %), pričom v roku 2012 to bolo 2 227 odvolaní (48,00 %). V číselnom vyjadrení je to o 30 osôb menej, a obdobne je tomu tak aj v percentuálnom vyjadrení o 1,33 % menej. Naopak v pri porovnaní s rokom 2008 je to v číselnom vyjadrení o 153 osôb viac a v percentuálnom vyjadrení o 7,38 %.

Ukazovateľ zrušené a vrátené odvolacím súdom na nové konanie v roku 2012 vykázal v porovnaní s rokom 2011 mierne zhoršenie. V roku 2012 v tomto ukazovateli rozhodli odvolacie súdy vo vzťahu k 1 142 osobám, čo je 24,61 %. V roku 2011 vo vzťahu k 1 053 osobám, čo je 23,14 %. V číselnom vyjadrení je to o 89 osôb viac a v percentuálnom vyjadrení o 8,45 %. V roku 2008 v tomto ukazovateli rozhodli odvolacie súdy vo vzťahu k 1 051 osobám, čo je 24,64 %. V porovnaní s rokom 2008 tak došlo v číselnom vyjadrení k zhoršeniu vo vzťahu k 91 osobám, avšak v percentuálnom vyjadrení k zlepšeniu o 8,66 %.

V ukazovateli zmena vo výroku o vine v roku 2012 došlo k zlepšeniu kvality rozhodovania okresných súdov. Tento ukazovateľ sa v roku 2012 týkal 48 osôb (1,03 %), zatiaľ čo v roku 2011 sa týkal 68 osôb (1,49 %). V číselnom vyjadrení je to zlepšenie o 20 osôb, a v percentuálnom vyjadrení ide o pokles o 29,41%. V roku 2008 odvolací súd v tomto ukazovateli rozhodol vo vzťahu k 37 osobám, čo je 0,87 %. Pri porovnaní s rokom 2008 v tomto ukazovateli v číselnom vyjadrení došlo k zhoršeniu vo vzťahu k 11 osobám, čo je v percentuálnom vyjadrení nárast o 29,73 %.

Ukazovateľ trest sprísnený v roku 2012 zaznamenal pokles. V roku 2012 sa týkal 154 osôb, čo je 3,32 %. V roku 2011 sa tento ukazovateľ týkal 169 osôb, čo je 3,71 %. V číselnom vyjadrení je to pokles o 15 osôb a v percentuálnom vyjadrení pokles o 8,88 %. V roku 2008 sa tento ukazovateľ týkal 159 osôb, čo je 3,73 %. V porovnaní s rokom 2008 ide tiež o pokles vo vzťahu k 5 osobám, a v percentuálnom vyjadrení o 3,14 %.

Štatistický ukazovateľ zmiernený trest sa v roku 2012 týkal 444 osôb, čo je 9,57 %. V tomto ukazovateli došlo v porovnaní s rokom 2012 k miernemu zhoršeniu, pretože v roku 2011 sa týkal 428 osôb, čo je v percentuálnom vyjadrení 9,41 %. Nárast je teda v číselnom vyjadrení o 16 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 3,74 %. Aj v porovnaní s rokom 2008 došlo k miernemu zhoršeniu, pretože v roku 2008 sa tento ukazovateľ týkal 389 osôb, čo je 9,12 %. Počet osôb v číselnom vyjadrení tak v roku 2012 vzrástol o 55 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 14,14 %.

Ukazovateľ oslobodené v odvolacom konaní sa za rok 2012 týkal 197 osôb, čo v percentuálnom vyjadrení je 4,25 %. V porovnaní s rokom 2011, kedy sa tento ukazovateľ týkal 152 osôb (3,34 %) došlo v tomto ukazovateli k nárastu v číselnom vyjadrení o 45 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 29,61 %. V porovnaní s rokom 2008 je to v číselnom vyjadrení nárast o 92 osôb a v percentuálnom vyjadrení nárast o 87,62 %.

V roku 2012 sa štatistický ukazovateľ skončené inak týkal 428 osôb, čo je 9,22 %. V porovnaní s rokom 2011, kedy sa týkal 423 osôb (9,30 %) v číselnom vyjadrení došlo k nárastu počtu osôb o 5 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 1,18 %. Pri porovnaní s rokom 2008, kedy sa týkal tento ukazovateľ 451 osôb (10,57 %), došlo k poklesu v číselnom vyjadrení o 23 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 5,10 %.

Účinnosťou nových trestných kódexov (Trestný zákon č. 300/2005 Z.z. v platnom znení a Trestný poriadok č. 301/2005 Z. z. v platnom znení) bola od 1. januára 2006 zmenená vecná príslušnosť krajských súdov ako súdov I. stupňa. Krajské súdy ako súdy I. stupňa (T) v zmysle ustanovenia § 564 ods. 3 Trestného poriadku, od 1. januára 2006 vybavujú len trestné veci, v ktorých bola obžaloba na súd podaná pred dňom nadobudnutia účinnosti Trestného poriadku (t. j. veci, ktoré na súd napadli do 1. januára 2006). Veci, v ktorých bola obžaloba podaná po 1. januári 2006, s prihliadnutím na ustanovenie § 17 Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z. z.), od účinnosti zákona, t.j. od 1. januára 2006, vybavujú okresné súdy v sídlach krajských súdov. Aj v roku 2011 je táto zmena vecnej príslušnosti stále dôvodom rozdielov v počtoch vecí došlých na krajské súdy a v počtoch vecí vybavených krajskými súdmi, ako súdmi I. stupňa (T).

Na krajské súdy Slovenskej republiky v roku 2012 došli 3 veci, v ktorých boli 3 trestne stíhané osoby. V porovnaní s rokom 2011, kedy išlo o 4 veci so 7 trestne stíhanými osobami, je to v číselnom vyjadrení pokles o 1 vec, v percentuálnom vyjadrení o 25,00 % a v osobách v nich stíhaných, je to pokles v číselnom vyjadrení o 4 osoby a v percentuálnom vyjadrení o 57,14 %. V porovnaní s rokom 2008, kedy išlo o 10 vecí so 40 trestne stíhanými osobami, ide o zlepšenie. V prípade došlých vecí ide o pokles v číselnom vyjadrení o 7 vecí a v percentuálnom vyjadrení 70,00 % a v prípade trestne stíhaných osôb o pokles v číselnom vyjadrení o 37 osôb a v percentuálnom o 92,50 %.

Krajské sudy ako sudy I. stupňa (T) v roku 2012 **vybavili** 23 vecí so 67 osobami. V porovnaní s rokom 2011, kedy vybavili 52 vecí so 117 osobami, je to pokles o 29 (55,77 %) vecí a pokles o 50 (42,74 %) osôb. V porovnaní s rokom 2008, kedy to bolo 83 vecí so 143 osobami, ide v roku 2012 o pokles počtu vybavených vecí o 60 (72,29 %) a o pokles počtu osôb v nich stíhaných o 76 osôb (53,15 %).

Na krajských súdoch ako na súdoch I. stupňa v roku 2012 ostalo **nevybavených** 88 vecí s 266 osobami v nich stíhanými. V porovnaní s rokom 2011, kedy na krajských súdoch ako súdoch I. stupňa ostalo nevybavených 108 vecí s 331 osobami, ide o pokles v počte nevybavených vecí o 20 vecí (18,52 %) a v počtoch osôb v nich stíhaných o pokles o 65 osôb (19,34 %). V porovnaní s rokom 2008, kedy to bolo 272 vecí so 710 osobami, je to značný pokles. V počte nevybavených vecí je to pokles o 184 (67,65 %) a v počte osôb o 444 (62,39 %).

V roku 2012 krajské sudy ako sudy I. stupňa vybavili 26 **väzobne stíhaných** osôb (tzv. súdna väzba). V časovom horizonte do 3 mesiacov bolo vybavených 9 osôb, v horizonte od 3 mesiacov do 6 mesiacov bolo vybavených 6 väzobne stíhaných osôb, v horizonte od 6 mesiacov do 1 roka boli vybavené 4 väzobne stíhané osoby, v horizonte od 1 roka do 2 rokov boli vybavené 3 väzobne stíhané osoby a v časovom horizonte viac ako 2 roky, boli vybavené 4 väzobne stíhané osoby.

Na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby potrebovali krajské sudy v priemere 322 dní. V porovnaní s rokom 2011, kedy na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby potrebovali v priemere 551 dní, je to pokles počtu dní potrebných na vybavenie o 229. V porovnaní s rokom 2008, kedy na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby bolo potrebných v priemere 540 dní, je to pokles počtu o 218 dní.

O osobách vo väzbe v prípravnom konaní krajské sudy ako sudy I. stupňa v roku 2012 rozhodli v prípade 38 stíhaných osôb. V časovom horizonte do 3 mesiacov od nápadu bolo vybavených 8 väzobne stíhaných osôb, v časovom horizonte od 3 do 6 mesiacov od nápadu bolo vybavených 9 väzobne stíhaných osôb, v horizonte od 6 mesiacov do 1 roka od nápadu bolo vybavených 12 väzobne stíhaných osôb, v horizonte od 1 roka do 2 rokov od nápadu boli vybavené 4 osoby a v časovom horizonte viac ako 2 roky od nápadu bolo vybavených 5 väzobne stíhaných osôb.

Krajské sudy na vybavenie jednej **väzobne** stíhanej osoby v prípravnom konaní v roku 2012 potrebovali v priemere 329 dní. V porovnaní s rokom 2011 počet dní potrebných na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby sa znížil o 79 dní (v roku 2011 - 408 dní). V porovnaní s rokom 2008 počet dní potrebných na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby poklesol o 23 dní (v roku 2008 – 352 dní).

Krajské sudy ako sudy I. stupňa v roku 2012 na **vybavenie** 1 veci od nápadu do právoplatnosti rozhodnutia potrebovali v priemere 111,23 mesiaca. V porovnaní s rokom 2011 je to zhoršenie rýchlosti konania o 9,11 mesiaca (v roku 2011 – 102,12 mesiaca). V porovnaní s rokom 2008 je to zhoršenie rýchlosti konania v priemere o 55,32 mesiaca (v roku 2008 – 55,91 mesiaca).

Aj v roku 2012 rýchlosť konania krajských súdov ako súdov I. stupňa v značnej miere ovplyvňovali časté predkladania spisov odvolaciemu súdu so sťažnosťami, námietkami zaujatosti, žiadosťami o odňatie a prikázanie veci inému súdu. Nemalý vplyv na dĺžku konania na krajských súdoch ako na súdoch I. stupňa mala aj doba, ktorá uplynula od predloženia spisov v dôsledku podania opravného prostriedku odvolaciemu súdu, až do fyzického vrátenia spisu spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu.

V roku 2012 bol **najrýchlejší konajúcim** Krajský súd v Prešove, ktorý na vybavenie jednej veci potreboval v priemere 84,24 mesiaca. V porovnaní s rokom 2011 ide o zlepšenie rýchlosti konania v priemere o 33,13 mesiaca. V porovnaní s rokom 2008 však zhoršil súd rýchlosť konania o 24,24 mesiaca (v roku 2008 – 60,00 mesiaca).

Krajským súdom s **najnižšou rýchlosťou** konania v roku 2012 bol Krajský súd v Banskej Bystrici (v roku 2011 bol najrýchlejší konajúcim súdom ako súdom I. stupňa), ktorý na vybavenie jednej veci potreboval v priemere 162,30 mesiaca. V porovnaní s rokom 2011 je to zhoršenie o 82,28 mesiaca (v roku 2011 – 80,02 mesiaca). Ešte výraznejšie je zhoršenie pri porovnaní s rokom 2008 až o 103,5 mesiaca (v roku 2008 – 58,80 mesiaca).

Rýchlosť konania si o viac alebo menej mesiacov v priemere pohoršili v roku 2012 aj ostatné krajské sudy (Krajský súd v Bratislave, v Trnave, v Trenčíne, vo Zvolene a v Košiciach). Krajský súd v Trenčíne nerozhodol v roku 2012 žiadnu vec ako súd I. stupňa, preto nie je možné porovnať rýchlosť jeho konania s ostatnými krajskými súdmi, resp. s rýchlosťou jeho konania v porovnaní s rokom 2011. V roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 zrýchlili konanie len Krajský súd v Prešove a v Nitre.

Krajské sudy ako sudy I. stupňa aj v roku 2012 končili veci z predchádzajúcich rokov. Stále pre ne ostáva prioritou odstraňovanie negatív majúcich vplyv na plynulosť konania. Aj v roku 2012 mali tieto negatíva prevažne **objektívny charakter** a známe sú už aj z predchádzajúcich rokov –

skutkovo aj právne veľmi náročné veci s veľkým počtom obvinených osôb, s veľkým množstvom skutkov, snaha zo strany obvinených oddialiť konečné rozhodnutie súdu obštrukciami, ako sú napr. nekonečné námietky zaujatosti, sťažnosti na postup súdov, oneskorené podávanie žiadostí o odročenie pojednávania, nedostatočne podložené žiadosti o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov, ignorovanie predvolaní obvinenými i svedkami, časté neoznámenie zmeny adresy pobytu, pobyt mimo územia Slovenska. V roku 2012 k týmto objektívnym dôvodom pribudlo niekoľko konaní, ktoré bolo potrebné znovu pred súdom zopakovať z procesných dôvodov (úmrtia predsedov senátov). Nemožno vylúčiť ani **subjektívne dôvody** prieťahov v konaní. Tie najčastejšie majú základ v nedostatočnej príprave na pojednávanie. Nedostatky, ktoré sa objavujú v konaní pred súdom, potom súdy musia odstraňovať v priebehu konania. Nemalý vplyv na plynulosť konania má aj oneskorené vyhotovovanie súdnych rozhodnutí. Najmä táto okolnosť má za následok oddialenie právoplatnosti rozhodnutia, čím sa (niekedy až neúmerne) predlži samotné konanie.

Na **Špecializovaný trestný súd** v roku 2012 napadlo 224 vecí, v ktorých bolo 351 stíhaných osôb.

Vybavených bolo 212 vecí, v ktorých bolo 322 stíhaných osôb. V porovnaní s rokom 2011 došlo k nárastu počtu vybavených vecí o 17 (v roku 2011 – 195), a rovnako aj k nárastu počtu osôb v týchto veciach stíhaných o 71 osôb (v roku 2011 – 251). V porovnaní s rokom 2008 počet vybavených vecí stúpol o 85 vecí (v roku 2008 – 127) a počet osôb v nich stíhaných stúpol o 88 (v roku 2008 – 234).

Nevybavených ostalo 100 vecí s 272 stíhanými osobami. V porovnaní s rokom 2011 došlo k nárastu počtu nevybavených vecí o 17 (v roku 2011 – 83) a k nárastu počtu v nich stíhaných osôb o 28 (v roku 2011 – 244). V porovnaní s rokom 2008 počet nevybavených vecí poklesol o 7 (v roku 2008 – 107), avšak počet osôb v nich stíhaných narástol o 4 (v roku 2008 – 268).

V roku 2012 tento súd **vybavil** 10 väzobne stíhaných osôb. V časovom horizonte do 3 mesiacov bolo vybavených 8 osôb, v horizonte od 3 mesiacov do 6 mesiacov nebola vybavená žiadna väzobne stíhaná osoba, v horizonte od 6 mesiacov do 1 roka bola vybavená 1 väzobne stíhaná osoba, v horizonte od 1 roka do 2 rokov neboli vybavené žiadne väzobne stíhané osoby a v časovom horizonte viac ako 2 roky, bola vybavená 1 väzobne stíhaná osoba. Na vybavenie jednej väzobne stíhanej osoby potreboval Špecializovaný trestný súd v priemere 183 dní. Nie je možné porovnať o koľko sa zlepšilo, príp. zhoršilo vybavovanie väzobne stíhaných osôb týmto súdom v porovnaní s rokom 2011 a 2008, nakoľko v roku 2008, ani v roku 2011 Špecializovaný trestný súd nevybavil žiadnu väzobne stíhanú osobu.

Špecializovaný trestný súd v roku 2012 **právoplatne** odsúdil 156 osôb. Od nápadu veci do právoplatnosti rozhodnutia v časovom horizonte do 1 mesiaca to bolo 71 osôb (45,51 %). V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 84 (45,90 %) osôb, je to pokles v číselnom vyjadrení o 13 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 15,48 %. V porovnaní s rokom 2008, kedy to bolo 39 (40,21 %) osôb, tu ide o nárast v číselnom vyjadrení o 32 osôb a v percentuálnom vyjadrení nárast o 82,5 %.

V časovom horizonte od 1 mesiaca do 3 mesiacov bolo vybavených 45 (28,85 %) osôb. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo vybavených 54 osôb (29,51 %), je to pokles v číselnom vyjadrení o 9 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 16,67 %. V porovnaní s rokom 2008, kedy bolo vybavených 29 (29,90 %) osôb, je to v číselnom vyjadrení nárast počtu vybavených osôb o 16 a v percentuálnom vyjadrení o 55,17 %.

V horizonte od 3 mesiacov do 6 mesiacov bolo v roku 2012 vybavených 16 (10,26 %) osôb. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo vybavených 7 (3,83 %) osôb, ide o nárast počtu osôb v číselnom vyjadrení o 9 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 128,57 %. V porovnaní s rokom 2008, kedy bolo vybavených 10 (10,31 %) osôb, došlo k nárastu počtu vybavených osôb v číselnom vyjadrení o 6 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 60,00 %.

V horizonte od 6 mesiacov do 9 mesiacov boli v roku 2012 vybavené 2 (1,28 %) osoby. Pri porovnaní s rokom 2011, kedy boli vybavené 4 (2,19 %) osoby, je to v číselnom vyjadrení pokles o 2 osoby a v percentuálnom vyjadrení pokles o 50,00 %. Pri porovnaní s rokom 2008, kedy boli vybavené 3 (3,09 %) osoby, je to pokles v číselnom vyjadrení o 1 osobu a v percentuálnom vyjadrení pokles o 33,33 %.

V horizonte od 9 mesiacov do 1 roka boli v roku 2012 vybavené 2 (1,28 %) osoby. V porovnaní s rokom 2011, kedy tento ukazovateľ udával 3 (1,64 %) osoby, v číselnom vyjadrení došlo k poklesu o 1 osobu a v percentuálnom vyjadrení k poklesu o 33,33 %. Pri porovnaní s rokom 2008, kedy boli vybavené 2 (2,06 %) osôb, je to v číselnom a percentuálnom vyjadrení rovnaký počet.

V časovom horizonte viac ako 1 rok bolo vybavených 20 (12,82 %) osôb. V porovnaní s rokom 2011, kedy súd vybavil 31 (16,94 %) osôb, je to v číselnom vyjadrení pokles o 11 osôb a v percentuálnom vyjadrení pokles o 35,48 %. V porovnaní s rokom 2008, kedy v tomto ukazovateli bolo vybavených 14 (14,43 %) osôb, je to nárast v číselnom vyjadrení o 6 osoby a v percentuálnom vyjadrení o 42,86 %.

V roku 2012 súdy Slovenskej republiky právoplatne odsúdili 35 077 osôb, ktoré spáchali 41 064 skutkov. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo odsúdených 30 110 osôb, ktoré spáchali 36 101 skutkov, je to o 4 967 (16,5 %) odsúdených viac a o 4 963 (13,75 %) skutkov viac. V porovnaní s rokom 2008, kedy bolo odsúdených 28 681 osôb, ktoré spáchali 38 984 skutkov, je to v osobách viac o 6 396 (22,3 %) a v skutkoch o 2 080 (5,34 %) viac.

Index odsúdených osôb (Io), t.j. počet právoplatne odsúdených páchateľov na celkovom počte trestne zodpovedných osôb, prepočítaný na 10 000 obyvateľov, v roku 2012 bol daný číslom 76. V roku 2011 bol index daný číslom 65 a v roku 2008 číslom 62. Na index odsúdených osôb má vplyv pohyb počtu trestných konaní, počty vecí došlých na súdy a počty súdmi právoplatne ukončených vecí.

V roku 2012 súdy právoplatne odsúdili celkom 35 077 páchateľov. Na tomto počte odsúdených sa **recidivisti uznani súdom podieľajú** 29,85 %. V roku 2011 to bolo 31,29 %, takže došlo k poklesu o 4,60 %. V roku 2008 to bolo 27,94 %, takže v porovnaní s týmto údajom bol zaznamenaný nárast o 6,84 % recidivistov uznaných súdom.

V kategórii **mladiství** v roku 2012 podiel odsúdených na celkovom počte právoplatne odsúdených osôb bol 5,25 %. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 5,68 %, je to pokles o 7,57 %. V porovnaní s rokom 2008, kedy percentuálny podiel bol 7,41 %, je to pokles o 29,15 % odsúdených mladistvých páchateľov.

V kategórii **ženy** v roku 2012 percentuálny podiel na celkovom počte právoplatne odsúdených bol 14,80 %. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 15,40 %, je tu pokles o 3,90 % právoplatne odsúdených žien. V porovnaní s rokom 2008, kedy percentuálny podiel bol 14,14 %, je tu nárast o 4,67 % právoplatne odsúdených žien.

V roku 2012 z počtu 35 077 právoplatne odsúdených osôb súdy **nepodmienečné tresty** odňatia slobody uložili 5 913 osobám, čo predstavuje 16,9 % podiel, trest odňatia slobody s **podmienečným odkladom** uložili 21 191 osobám, čo predstavuje 60,4 % podiel, **peňažný trest** 1 512 osobám, čo predstavuje 4,3 % podiel, **iný samostatne uložený trest** 5 871 osobám, čo predstavuje 16,7 % podiel z celkového počtu právoplatne odsúdených osôb.

Pri **nepodmienečných trestoch** odňatia slobody v roku 2012 sa v porovnaní s rokom 2011 v číselnom vyjadrení zvýšil o 159 osôb, v percentuálnom vyjadrení ide o nárast o 2,76 %. V porovnaní s rokom 2008 vzrástol počet odsúdených páchateľov v roku 2012 v číselnom vyjadrení o 522 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 9,68 %.

Pri trestoch odňatia slobody s **podmienečným odkladom** výkonu trestu v roku 2012 došlo k nárastu v porovnaní s rokom 2011 v číselnom vyjadrení o 2 255 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 11,91 %. V porovnaní s rokom 2008 došlo k nárastu v číselnom vyjadrení o 1 827 osôb, a v percentuálnom vyjadrení bol zaznamenaný nárast o 9,44 %.

Pri **peňažných trestoch** v roku 2012 došlo v porovnaní s rokom 2011 v číselnom vyjadrení k poklesu počtu osôb o 35, v percentuálnom vyjadrení k poklesu o 2,26 %. V porovnaní s rokom 2008 došlo v číselnom vyjadrení k poklesu počtu o 169 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 10,05 %.

Pri **iných samostatných trestoch** v roku 2012 došlo porovnaním s rokom 2011 k nárastu v číselnom vyjadrení o 2 496 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 73,96 %. V porovnaní s rokom 2008 je to v číselnom vyjadrení nárast o 4 190 osôb a v percentuálnom vyjadrení je to nárast o 249,26 %.

V roku 2012 súdy rozhodovali podľa Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v platnom znení, ale ešte aj podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov. Preto aj štatistika v kategórii vybrané trestné činy je vedená podľa oboch kódexov.

Podľa Trestného zákona č. **300/2005** Z. z. v platnom znení, za majetkové trestné činy (§ 212 – krádež, § 213 – sprenevera, § 221 – podvod) bolo právoplatne odsúdených 12 307 páchatel'ov, za trestné činy proti životu a zdraviu (§ 155, § 156 – ublíženie na zdraví, § 148, § 148 – zabitie) bolo právoplatne odsúdených 3 167 páchatel'ov, za trestný čin lúpeže (§ 188) bolo právoplatne odsúdených 445 páchatel'ov, za trestné činy so sexuálnym motívom (§ 199 - znásilnenie, § 200 – sexuálne násilie, § 201, § 202 – sexuálne zneužívanie, § 203 – súlož medzi príbuznými) bolo právoplatne odsúdených 343 páchatel'ov, za trestný čin vraždy (§ 144 – úkladná vražda, § 145 – vražda) bolo právoplatne odsúdených 42 páchatel'ov.

V roku 2012 boli osobitne štatisticky vykázané aj trestné činy s obsahom extrémizmu (§ 421, § 422 – podpora a propagácia skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd, § 422a – výroba extrémistických materiálov, § 422b – rozširovanie extrémistických materiálov, § 422c - prechovávanie extrémistických materiálov, § 423 - hanobenie národa, rasy a presvedčenia, § 424 – podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti, § 424a – podnecovanie, hanobenie a vyhrážanie sa osobám pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine alebo pôvodu rodu). Právoplatne bolo odsúdených 37 páchatel'ov, ktorí spáchali 47 skutkov. Podľa osobitného motívu - § 140 písm. d (úmysel verejne podnecovať k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámenkou pre vyhrážanie sa z predchádzajúcich dôvodov) bolo právoplatne odsúdených 8 páchatel'ov, ktorí spáchali 8 skutkov. Podľa osobitného motívu - § 140 písm. f (z národnostnej, etnickej alebo rasovej nenávisti alebo nenávisti z dôvodu farby pleti) bolo právoplatne odsúdených 8 páchatel'ov, ktorí spáchali 8 skutkov.

V Štatistickej ročenke za rok 2012 bol osobitne vykázaný § 208 – trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Právoplatne bolo odsúdených 116 páchatel'ov, ktorí spáchali 117 skutkov. Zo 116 odsúdených podľa § 208 Tr. zák. – týranie blízkej a zverenej osoby za rok 2012 bolo 108 páchatel'ov mužského pohlavia a 8 ženského. Veková hranica začala od 18 rokov, pričom najviac odsúdených bolo vo veku 35-50 (59 odsúdených).

Podľa Trestného zákona č. **140/1961** Zb. v znení neskorších predpisov, za trestné činy majetkové (§ 247 – krádež, § 248 – sprenevera, § 250 – podvod) bolo právoplatne odsúdených 481 páchatel'ov, za trestné činy proti životu a zdraviu (§ 221, § 222, § 225) bolo právoplatne odsúdených 72 páchatel'ov, za trestný čin lúpeže (§ 234) bolo právoplatne odsúdených 38 páchatel'ov, za trestné činy so sexuálnym motívom (§ 241 – znásilnenie, § 242 – sexuálne zneužívanie, § 243, § 245 – súlož medzi príbuznými) bolo právoplatne odsúdených 7 páchatel'ov, za trestný čin vraždy (§ 219) boli odsúdení 2 páchatelia.

Aj podľa tohto trestného zákona štatisticky vykázané trestné činy s obsahom extrémizmu (§ 260, § 261 – podpora a propagácia hnutí smerujúcich k potlačeniu práv a slobôd občanov, § 198 – hanobenie národa, rasy a presvedčenia, § 198a – podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti). Právoplatne boli odsúdení 2 páchatelia, ktorí spáchali 4 skutky

V roku 2012 za vybrané trestné činy majetkové celkom bolo právoplatne odsúdených 12 788 osôb, čo je 28,42 % z celkového počtu právoplatne odsúdených.

Za vybrané trestné činy proti životu a zdraviu celkom bolo v roku 2012 právoplatne odsúdených 3 239 osôb, čo je 3,15 % z celkového počtu právoplatne odsúdených.

Za trestný čin lúpeže celkom bolo v roku 2012 právoplatne odsúdených 483 osôb, čo je 1,38 % z počtu právoplatne odsúdených.

Za trestné činy so sexuálnym motívom celkom bolo v roku 2012 právoplatne odsúdených 350 osôb, čo je 1,00 % z počtu právoplatne odsúdených.

Za trestný čin vraždy celkom bolo v roku 2012 právoplatne odsúdených 44 osôb, čo je 0,13 % z počtu právoplatne odsúdených.

Pri porovnaní s rokom 2011 pri **majetkových trestných činoch** došlo k nárastu v číselnom vyjadrení o 3576 odsúdených a k nárastu v percentuálnom vyjadrení o 38,82 %. V porovnaní s rokom 2008 je to v číselnom vyjadrení nárast o 4809 osôb a v percentuálnom vyjadrení nárast o 60,27 %.

V porovnaní s rokom 2011 pri **trestných činoch proti životu a zdraviu** došlo v číselnom vyjadrení k nárastu o 2055 odsúdených aj k nárastu v percentuálnom vyjadrení o 173,56 %. V porovnaní s rokom 2008 je to v číselnom vyjadrení nárast o 1693 osôb a v percentuálnom vyjadrení nárast o 109,51 %.

Pri **trestnom čine lúpeže** v porovnaní s rokom 2011 došlo k nárastu v číselnom vyjadrení o 13 odsúdených a v percentuálnom vyjadrení k nárastu o 2,77 %. Pri porovnaní s rokom 2008 je tu v číselnom vyjadrení pokles o 91 odsúdených a v percentuálnom vyjadrení pokles o 15,85 %.

Za **trestné činy so sexuálnym motívom** v porovnaní s rokom 2011 v číselnom vyjadrení bol zaznamenaný nárast o 85 odsúdených, v percentuálnom vyjadrení nárast o 32,08 %. V porovnaní s rokom 2008 došlo v číselnom vyjadrení k nárastu o 120 odsúdených, a v percentuálnom vyjadrení k nárastu o 52,17 %.

Za **trestný čin vraždy** v porovnaní s rokom 2011 došlo v číselnom vyjadrení k nárastu o 1 odsúdeného a v percentuálnom vyjadrení k nárastu o 2,33 %. V porovnaní s rokom 2008 je v číselnom vyjadrení pokles o 6 odsúdených a v percentuálnom vyjadrení pokles o 12,00 %.

Za **iné trestné činy** v roku 2012 bol percentuálny podiel na počte právoplatne odsúdených páchatel'ov 55,68 %.

Uvedené údaje neodrážajú skutočnú realitu súčasnej kriminality obyvateľstva. Pri trestných činoch proti životu a zdraviu, trestnom čine lúpeže a trestných činoch so sexuálnym motívom možno roky hovoriť o latentnej trestnej činnosti. Najmä pri trestných činoch so sexuálnym motívom nezriedka sú objektmi osoby, ktoré sú buď na páchatel'a odkázané alebo sú v jeho priamej starostlivosti (mentálne retardované deti, telesne postihnuté deti, manželka, súrodenci, rodičia, družka a pod), ktoré nie sú schopné samostatného konania alebo im v samostatnom konaní bráni presvedčenie, že konanie páchatel'a zavinili alebo vyprovokovali svojím správaním, pocit hanby, pocit strachu pred odsúdením okolím, v ktorom žijú, presvedčenie, že aj tak im nikto nemôže pomôcť. Objektmi latentnej trestnej činnosti môžu byť aj osoby materiálne závislé od páchatel'a (manželka, družka, deti, rodičia, súrodenci a pod.), nezriedka sa poškodení obávajú oznámiť konanie páchatel'a v obave, že by mohol splniť svoje hrozby o fyzickej ujme prípadne o likvidácii poškodeného a jemu blízkych osôb.

Súdy Slovenskej republiky v roku 2012 uložili 25 právoplatne odsúdeným **trest domáceho väzenia**, 3 123 právoplatne odsúdeným **trest povinnej práce** a vrátane Špecializovaného trestného súdu schválili **celkom 7 056 dohôd o vine a treste**.

V porovnaní s rokom 2011 sa znížil počet uložených trestov domáceho väzenia odsúdeným o 3 osoby, v porovnaní s rokom 2008 sa tento počet rovnako znížil o 3 osoby. Pri porovnaní s rokom 2011 bolo uložených trestov povinnej práce viac o 858 a v porovnaní s rokom 2008 až o 2 545 trestov viac.

V porovnaní s rokom 2011 súdy schválili o 518 viac dohôd o vine a treste. V porovnaní s rokom 2008 však v roku 2012 schválili o 1 315 viac dohôd o vine a treste.

V roku 2012 súdy podľa § 285 platného Trestného poriadku, vrátane Špecializovaného trestného súdu (ŠTS) , ktorý rozhodol vo vzťahu k 18 osobám, právoplatne **oslobodili** celkom 1 642 osôb, podľa § 226 Trestného poriadku – zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, vrátane ŠTS, ktorý rozhodol vo vzťahu k 3 osobám, právoplatne **oslobodili** 217 osôb. **Súdy Slovenskej republiky tak v roku 2012 právoplatne oslobodili celkom 1 859 osôb.** V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo právoplatne oslobodených 1 875 osôb, je to pokles počtu o 16 (0,85 %) osôb. V porovnaní s rokom 2008, kedy bolo oslobodených 1 666 osôb, je to nárast počtu oslobodených osôb o 196 (11,58 %).

Súdy Slovenskej republiky v roku 2012 podľa § 216 platného Trestného poriadku **podmienečne zastavili trestné stíhanie** 271 osobám, podľa § 307 Trestného poriadku – zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov 13 osobám. **V roku 2012 tak súdy Slovenskej republiky celkovo podmienečne zastavili trestné stíhanie 284 osobám.** V porovnaní s rokom 2011, kedy podmienečne zastavili trestné stíhanie 326 osobám, je to pokles počtu o 42 (12,88 %) osôb. V porovnaní s rokom 2008, kedy súdy podmienečne zastavili trestné stíhanie 705 osobám, ide o výrazný pokles o 421 (59,72 %) osôb.

V roku 2012 k právoplatnému **zastaveniu trestného stíhania** podľa § 281 platného Trestného poriadku došlo vo vzťahu k 326 osobám, podľa § 223 Trestného poriadku – zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, vo vzťahu k 99 osobám. **V roku 2012 tak súdy Slovenskej republiky celkovo právoplatne zastavili trestné stíhanie vo vzťahu k 425 osobám.** V porovnaní s rokom 2011, kedy súdy právoplatne zastavili

trestné stíhanie vo vzťahu k 431 osobám, je to pokles o 6 (1,39 %) osôb. V porovnaní s rokom 2008, kedy súdy zastavili trestné stíhanie vo vzťahu k 578 osobám, je to pokles o 153 (26,47 %) osôb.

V roku 2012 súdy Slovenskej republiky **postúpili inému orgánu** výlučne podľa § 280 platného Trestného poriadku vo vzťahu k 131 osobám. Pri porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 129 osôb, je to o 2 (1,55 %) osoby viac. V porovnaní s rokom 2008, kedy súdy takto rozhodli vo vzťahu k 139 osobám, je to menej o 8 (5,76 %) osôb.

Zmier a následné zastavenie trestného stíhania sa v roku 2012 týkali 116 osôb. Pri porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 123 osôb, je to pokles o 7 (5,69 %) osôb. V porovnaní s rokom 2008, kedy súdy takto rozhodli vo vzťahu k 231 osobám, ide o pokles o 115 (49,78 %) osôb.

V roku 2012 z celkového počtu 35 007 právoplatne odsúdených páchatel'ov, pod **vplyvom alkoholu** spáchalo trestný čin 6 484 odsúdených, čo je 18,5 %. V porovnaní s rokom 2011, kedy trestný čin pod vplyvom alkoholu spáchalo 2 369 osôb, je to nárast v číselnom vyjadrení o 4 115 a v percentuálnom vyjadrení nárast o 173,70 % osôb. V porovnaní s rokom 2008, kedy to bolo 3 131 odsúdených, je to nárast v číselnom vyjadrení o 3353 a v percentuálnom vyjadrení o 107,09 % osôb.

V osobitne sledovaných kategóriách - **ženy** – ide o 330 odsúdených, t.j. 5,1 %, ktoré spáchali trestný čin pod vplyvom alkoholu. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 77 odsúdených, došlo v číselnom vyjadrení k nárastu o 253 osôb a v percentuálnom vyjadrení o 328,57 %. V porovnaní s rokom 2008, kedy to bolo 100 odsúdených, je to nárast v číselnom vyjadrení o 230 osôb, a v percentuálnom vyjadrení nárast o 230 %.

V kategórii **mladiství** – v roku 2012 ide o 55, t. j. 0,8 % odsúdených, ktorí spáchali trestný čin pod vplyvom alkoholu. Pri porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 56 odsúdených, v číselnom vyjadrení je pokles o 1 odsúdeného a v percentuálnom vyjadrení o 1,79 % osôb. Pri porovnaní s rokom 2008, kedy to bolo 57 odsúdených, v číselnom vyjadrení došlo k poklesu o 2 osoby, a v percentuálnom vyjadrení k poklesu o 3,51 %.

V roku 2012 pre páchanie trestnej činnosti pod **vplyvom návykovej látky** (drog) bolo právoplatne odsúdených 467 osôb, čo je 1,33 % z celkového počtu odsúdených. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 257 osôb, ide o nárast v číselnom vyjadrení o 210 osôb, v percentuálnom vyjadrení o nárast o 81,71 %. Pri porovnaní s rokom 2008, kedy to bolo 406 odsúdených, je nárast v číselnom vyjadrení o 61 osôb, v percentuálnom vyjadrení o 15,02 %.

Súdy Slovenskej republiky v roku 2012 **právoplatne** uložili celkom 1 077 ochranných opatrení. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo uložených 977 ochranných opatrení, je to viac o 100 (10,24 %). V porovnaní s rokom 2008, kedy súdy uložili 1063 ochranných opatrení, je to o 14 (1,32 %) opatrení viac.

Protialkoholických (PAL) ústavných liečení bolo v roku 2012 právoplatne uložených 223 a ambulantných liečení 283. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo uložených 280 ústavných a 297 ambulantných liečení, ide v ústavných liečeniach o pokles o 57 (20,36 %) a v ambulantných liečeniach menej o 14 (4,71 %). Pri porovnaní s rokom 2008, kedy bolo uložených 247 ústavných a 344 ambulantných liečení, ide v ústavných liečeniach o pokles o 24 (9,72 %) liečení a v ambulantných o pokles o 61 (17,73 %) liečení.

Protitoxikomanických (PTL) ústavných liečení v roku 2012 bolo právoplatne uložených 139 ústavných a 160 ambulantných liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo uložených 143 ústavných a 163 ambulantných liečení, došlo k poklesu v ústavných liečeniach o 4 (2,80 %) a v ambulantných liečeniach k poklesu o 3 (1,84 %) liečenia. Pri porovnaní s rokom 2008, kedy bolo uložených 119 ústavných a 144 ambulantných liečení, došlo k nárastu ústavných liečení o 20 (16,81 %) a k nárastu ambulantných liečení o 16 (11,11 %).

Psychiatrické ústavné liečenie v roku 2012 bolo právoplatne uložené 29 osobám a ambulantné 61 osobám. V porovnaní s rokom 2011, kedy ústavné liečenie bolo uložené 26 osobám a ambulantné 77 osobám, došlo k nárastu ústavných liečení o 3 (11,54 %), avšak k poklesu ambulantných liečení o 16 (20,78 %). Pri porovnaní s rokom 2008, kedy bolo uložených 31 ústavných liečení a 71 ambulantných liečení, ide v ústavných liečeniach o pokles o 2 (6,45 %) liečenia, a v ambulantných pokles o 10 (14,08 %) liečení.

Sexuologické liečenie v roku 2012 súdy ústavnou formou uložili 4 osobám a ambulantnou formou 4 osobám. V porovnaní s rokom 2011, kedy súdy ústavnou formou uložili 8 osobám a ambulantnou formou 12 osobám, došlo k poklesu počtu ústavných liečení o 4 (50 %) a ambulantných liečení o 8 (66,67 %). V porovnaní s rokom 2008, kedy ústavné liečenie bolo uložené 11 odsúdeným a ambulantné liečenie 8 odsúdeným, je to pokles o 7 (63,64 %) ústavné liečenie a 4 (50,00 %) ambulantné liečenia.

Ochrannú výchovu v roku 2012 súdy uložili 7 osobám. V porovnaní s rokom 2011, kedy bola ochranná výchova uložená 6 osobám, je to nárast o 1 (16,67 %) osoby. V porovnaní s rokom 2008, kedy toto opatrenie súd použil vo vzťahu k 8 osobám, je to pokles o 1 (12,50 %) osoby.

Ochranný dohľad v roku 2012 súdy uložili 167 osobám, z toho ŠTS 4 osobám. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo toto opatrenie uložené 122 osobám, ide o nárast o 45 (36,89 %) opatrení viac. V porovnaní s rokom 2008, kedy bol ochranný dohľad uložený 80 osobám, ide o nárast o 87 (108,75%) ochranných dohľadov.

K 31. decembru 2012 súdy Slovenskej republiky (vrátane ŠTS, ktorý vykázal 2 nerealizované liečenia), vykázali 1 702 **nerealizovaných ochranných liečení**. V roku 2011 to bolo 1 693 nerealizovaných liečení, (vrátane ŠTS, ktorý vykázal 3 nerealizované liečenia). Došlo teda k nárastu o 9 nerealizovaných liečení (0,53%). V porovnaní s rokom 2008, kedy bolo vykázaných 1 095 nerealizovaných liečení, je to nárast o 607 nerealizovaných liečení (55,43%).

Protialkoholických (PAL) liečení bolo ku koncu roka 2012 vykázaných 627 (dve nerealizované liečenia vykázal ŠTS). V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo vykázaných celkom 685 nerealizovaných liečení, je to pokles o 58 (8,47%) liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy bolo nerealizovaných 499 liečení, je to nárast o 128 (25,65%) liečení. Pre nedostatok kapacít v roku 2012 nebolo realizovaných 175 liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy nebolo v tomto ukazovateli realizovaných 163 liečení, ide o nárast o 12 (7,36 %) liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy z tohto dôvodu nebolo realizovaných 111 liečení, ide o nárast o 64 (57,66%) liečení.

Pre neznámy pobyt v roku 2012 nebolo realizovaných 122 PAL liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy nebolo realizovaných z tohto dôvodu 111 liečení, je to nárast o 11 (9,91%) liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy z tohto dôvodu nebolo realizovaných 117 liečení, je to nárast o 5 (4,27 %) liečení. Pre iný dôvod v roku 2012 nebolo realizovaných 330 PAL liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo vykázaných 411 liečení, došlo k poklesu z tohto dôvodu o 81 (19,71%) nerealizovaných liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy bolo vykázaných 271 nerealizovaných liečení, je to nárast o 59 (21,77%) liečení.

Protitoxikomanických (PTL) liečení k 31. decembru 2012 bolo vykázaných nerealizovaných 823 liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy nebolo realizovaných 736 PTL liečení, je to nárast o 87 (11,82%) nerealizovaných liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy nebolo realizovaných 425 liečení, je to nárast o 398 (93,65%) liečení. Pre **nedostatok kapacít** nebolo realizovaných 306 liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo z tohto dôvodu 235 liečení, ide o nárast o 71 (30,21%) liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy pre tento dôvod nebolo realizovaných 109 liečení, ide o nárast o 197 (180,73%) liečení. **Neznámy pobyt** bol v roku 2012 dôvodom 168 nerealizovaných liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 147 liečení, došlo k nárastu o 21 (14,29%) liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy to bolo 127 liečení nerealizovaných z tohto dôvodu, je to nárast o 41 (32,28%) liečení. Z **iného dôvodu** v roku 2012 nebolo realizovaných 349 liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 354 liečení, došlo z tohto dôvodu k poklesu o 5 (1,41%) liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy z tohto dôvodu nebolo realizovaných 189 liečení, došlo k nárastu o 160 (84,66 %) nerealizovaných liečení.

V roku 2012 krajom, ktorý má najviac nerealizovaných liečení je Bratislavský kraj s počtom 160 liečení. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 506 liečení, došlo k poklesu o 346 (68,38%) liečení. V porovnaní s rokom 2008, kedy bol počet nerealizovaných liečení 319, došlo k poklesu o 159 (49,84%) nerealizovaných liečení.

Najmenej nerealizovaných liečení v roku 2012 mal Žilinský kraj s počtom 4 liečenia. V porovnaní s rokom 2011, kedy to bolo 42 liečení, došlo k poklesu o 38 (90,48%) liečení. V roku 2008 mal tento kraj 40 nerealizovaných liečení, došlo teda k poklesu o 36 liečení (90%).

K 31. decembru 2012 na **výkon trestu odňatia slobody** nenastúpilo 3 008 právoplatne odsúdených osôb. Z tohto počtu 11 nenastúpených trestov vykázal ŠTS. V porovnaní s rokom 2011, kedy na výkon trestu nenastúpilo 3 144 odsúdených, je to pokles o 136 (4.33%) odsúdených. V porovnaní s rokom 2008, kedy na výkon trestu nenastúpilo 2 122 odsúdených, je to nárast o 886 (41.75%) odsúdených.

Odsúdených, ktorí na **výkon trestu nenastúpili, hoci od jeho uloženia uplynulo viac ako 3 mesiace** v roku 2012 bolo 2 298, vrátane 22 odsúdených vykázaných ŠTS. V porovnaní s rokom 2011, kedy bolo vykázaných 2 438 odsúdených vrátane 14 odsúdených vykázaných ŠTS, je to pokles o 140 (5.74%) odsúdených. V porovnaní s rokom 2008, kedy výkon trestu nenastúpilo 1 556 odsúdených, je to nárast o 742 (47.96%) odsúdených.

Zo **zákoných dôvodov** (povolený odklad výkonu trestu odňatia slobody podľa § 409, 410 Tr. por.) na výkon trestu nenastúpil len nepatrný počet odsúdených 62 z celkového počtu odsúdených osôb. V porovnaní s rokom 2011, kedy z týchto dôvodov nenastúpilo na výkon trestu odňatia slobody 56 osôb, ide o nárast o 6 (10,71 %) osôb. V porovnaní s rokom 2008, kedy na výkon trestu z týchto dôvodov nenastúpilo 40 odsúdených, ide však o nárast o 22 (55%) odsúdených. Celkovo za viac rokov táto kategória nenastúpených trestov vykazuje minimum nenastúpených trestov v porovnaní s ďalšími dvoma kategóriami.

Pre **neznámy pobyt** v roku 2012 na výkon trestu nenastúpilo 749 odsúdených, vrátane 10 odsúdených vykázaných ŠTS. V porovnaní s rokom 2011, kedy nenastúpilo na výkon trestu odňatia slobody z tohto dôvodu 899 odsúdených, došlo k poklesu počtu o 150 (16.69%) odsúdených. V porovnaní s rokom 2008, kedy z tohto dôvodu na výkon trestu nenastúpilo 725 odsúdených, došlo k nárastu o 24 (3.31%) odsúdených.

Ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2012 najvyšší počet nenastúpených trestov vykazuje kategória **iná príčina**. V roku 2012 z tohto dôvodu nenastúpilo 1 487 odsúdených výkon trestu, vrátane 11 odsúdených ŠTS. V porovnaní s rokom 2011, kedy z tohto dôvodu nenastúpilo výkon trestu 1 483 odsúdených, ide o nárast o 4 (0.27%) odsúdených. V porovnaní s rokom 2008, kedy na výkon trestu z tohto dôvodu nenastúpilo 791 odsúdených, ide o nárast až o 696 (87.99%) odsúdených.

Rovnako ako aj v predchádzajúcich rokoch počet odsúdených, ktorí na výkon trestu odňatia slobody nenastúpili zo zákoných dôvodov v porovnaní s ostatnými nenastúpenými trestami je mizivý. Z roka na rok sa zvyšujú počty osôb, ktoré na výkon trestu odňatia slobody nenastúpili z dôvodu neznámeho pobytu alebo pre iné príčiny. Svoj podiel na tomto stave majú aj súdy, ktoré nedôsledne postupujú v rámci vykonávacieho konania (v tzv. porozsudkovej agende). Napríklad často akceptujú oznámenie odsúdeného, že výkon trestu nenastúpi, pretože si podal alebo si chce podať žiadosť o milosť, akoby išlo o zákonný dôvod, v rámci ktorého odsúdený nemusí na výkon trestu odňatia slobody nastúpiť. Z takého konania odsúdeného nevyvodia žiadne dôsledky. Stáva sa, že odsúdený je predvedený do výkonu trestu až po dlhej dobe (aj po niekoľkých rokoch) od právoplatnosti súdneho rozhodnutia. Toto podstatne znižuje význam uloženého trestu, ktorý by aj s prihliadnutím na generálnu prevenciu rozhodne pôsobil účinnejšie na verejnosť, ak by ho odsúdený začal vykonávať ihneď po právoplatnosti súdneho rozhodnutia. Neustále zvyšovanie počtov odsúdených, ktorí nenastúpili na výkon trestu odňatia slobody pretrváva viac rokov. Naďalej ostáva preto prioritou súdov aktivita v spolupráci s políciou pri znižovaní počtu nenastúpených trestov odňatia slobody.

Probačná a mediačná služba v Slovenskej republike bola v roku 2012 zastrešená a inštitucionálne zakotvená prostredníctvom probačných a mediačných úradníkov – zamestnancov jednotlivých okresných súdov. Zdrojom štatistických údajov v časti „Prehľad agendy probácie a mediácie na okresných súdoch“ sú jednotlivé okresné súdy.